

בית נאמן

מוצ ש פרשת תזריע, ב בניסן תשפ ב

נושאי השיעור:

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה. או ב'קול נאמן': 079-9-367-367 או ב'קול בית נאמן': 079-9270505

א. דברי חיזוק בצל הפיגועים ה". ב. הכרת הטוב. ג. הרוצה להינצל יתן צדקה. ד. קופת "תמכין דאורייתא" שע"י כולל "כסא רחמים". ה. "קמחא דפסחא". ו. ברכת האילנות בשבת. ז. שואלין ודורשיין בענינו של יום. ח. אם יאמרו קדיש אחר ספר ראשון כאשר עלו בו שבעה. ט. כאשר יש רק ספר אחד אם יאמרו קדיש אחר כל קריאה. י. אם נכון לברך ברכת האילנות ברוב עם או ביחיד לפני תפלת שחרית. יא. ברכת האילנות על עצי ערלה. יב. ברכת האילנות עם תפלות על יכול ופריחה ועל תיקון הנשמות. יג. ברכת האילנות על עצים שנטעו בשמיטה. יד. תענית בכורות בערב פסח וסיום מסכת. יז. אם אָבל בכור יכול להשתתף בסיום? טו. לנקות את הבית בנחת וברוגע. טז. "ותקול לו יא אָבְנֵי".

המרחם כי לא תמו חסדיך

ג. בעריכה של בית נאמן האחרון היה נס גדול מאד, העורך היה אמור לנסוע למושב ברכיה, והוא התאחר (כנראה בגלל), ולבינתיים ראה מה שקורה [מתחת לביתו בבני ברק ע"י המרצח ימ"ש]. אם היה יוצא מי יודע מה שהיה קורה, והאשה והילדים היו רועדים. הקב"ה שומר ושומר ושומר. הוא שומר כל הזמן. ה' ישמרך מכל רע, ישמור את נפשך, ה' ישמור צאתך ובואך מעתה ועד עולם" (תהלים קכ"א, ז-ח).

ראו מה בין יהודי למוסלמי

ד. בגמרא (ברכות דף ז' ע"ב) כתוב שמפני מה לאה קראה לבן שלה ראובן? "ראו מה בין בני לבן חמי". בן חמי זה עשיו, היה כזה "טמבל", כזה "אכזרי". ואילו בְּנֵי רְאוּבֵן נתן את הבכורה לאחיו, ולא דיבר מלה. אנחנו אומרים לערבים - אתם אחים שלנו, יצחק וישמעאל אחים היו, אחים מהאבא. מאברהם אבינו שכולו חסד, כולו שפע, כולו ברכה, כולו נתינה. ולא חסר לכם, יש לכם 21 מדינות מלאות ערבים. עד שכמעט הם והנוצרים אותו דבר, מליארד נוצרים ומליארד ערבים. ואנחנו מדינה קטנה, עם קטן שעבר אלפיים שנים בגלות! ועבר המון דברים. תראו את ההבדל בינינו, כשמגיע חודש אלול אנחנו חוזרים בתשובה, קמים לסליחות, וכל מי שפגע בחבירו - אם בממון ואם בדיבור - מבקש מחילה ומסתדר אתו. ואם לא הצליח בחודש אלול, יש לו עשרת ימי תשובה. יש לו יום כיפור ש"עבירות שבין אדם לחבירו אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חבירו" (יומא דף פ"ה ע"ב). והרי ה"רמאדן" ו"עשורא" וחמש תפלות, כולם חיקוי שלנו. רמאדן שלוש יום זה נגד חודש אלול, ועשורא זה היום העשירי לחודש, זה חיקוי ליום כיפור. חמש תפלות ביום כל השנה כולה, זה חיקוי ליום אחד בשנה שלנו שיש בו חמש תפלות - יום כיפור, שיש בו ערבית ושחרית ומוסף ומנחה ונגיעה (ערבית אחר כך שייכת לאחרי כיפור). והם אמרו, היהודים האלה יש להם שלש תפלות כל השנה, אנחנו נעשה חמש. אבל מה שזה חמש או חמשים כשידיו של האדם מגואלות בדם?! "ידיכם דמים מלאו" (ישעי' א' ט"ו). מה אתם חושבים? שתקבלו בזה למעלה אצל הנביא...? הוא לא יקבל אתכם, מי שידיו מגואלות בדם - החוצה, ישרוף אותו... אז לכן כדאי לכם להיות בני אדם, לא להיות יהודים (סס וחלילה...).

תורה מגנא ומצלא

א. שבוע טוב ומבורך וחודש טוב. תזכו לשנים רבות נעימות וטובות. השבוע הזה קרו כמה פיגועים בעוונות הרבים. יש פסוק "לבי לחוקקי ישראל" (שופטים ה' ט'), ואנחנו צריכים להגיד - "לבי לחללי ישראל". אלה שנהרגו על לא חמס, על לא מלחמה, על לא דבר. איך נאמר בישעיה (כ"ב, ב')? "חלליך לא חללי חרב ולא מתי מלחמה". לא הייתה מלחמה ולא שום דבר. אדם הולך בדרך ויורים בו. הם חושבים "סר צַלַם מעליהם". ככה כתוב בפרשת שלח לך (במדבר י"ד, ט'), ורש"י (שם) מבאר "סר צַלַם" - איוב היה צדיק, והוא היה מגין על הכנענים, וכאשר איוב נפטר (בזמן המרגלים), "סר צַלַם מעליהם". ככה קָלַב מעודד את העם - "וה' אתנו אל תיראום". ואלה חושבים הפוך - "סר צַלַם מעליהם". היה הרב חיים קניבסקי ע"ה שהוא היה צל, מגין על בני ברק ואולי גם על ישראל כולה, "סר צַלַם מעליהם", אז עכשיו מותר להם לפגוע בנו. ככה היה גם כן אחרי פטירת הרב עובדיה ע"ה בהר נוף, היו פיגועים בבית הכנסת מה שלא היה אף פעם, ארבעה אנשים נרצחו בבית הכנסת עם תפלין מוכתם בדם. למה? כי הרב עובדיה נפטר. אבל הם לא יודעים שיש לנו את הקב"ה שהוא חי וקיים לעולם. אף אחד לא יברח ממנו.

על נְסִיף שבכל יום עמנו

ב. ועם כל הפיגועים היו נסים ונפלאות, רק שאנחנו לא יודעים להודות. איך אומר הרב שלום ארוש שיהיה בריא? צריך קודם כל להודות. בחדרה באו שני מחבלים עם כמות גדולה של כדורים, אלף ומאה כדורים (מאיפה הבאתם את זה?), והכלי נשק שלנו (של יהודים). והם חשבו בר מינן לעשות כלה בשונאי ישראל, אבל מהשמים הביאו להם שני "מוסתערבים" שישבו לאכול באיזור, והם לא ישבו סתם, נשלחו מהשמים בשביל לנטרל אותם ולהשמיד אותם. וכך יהיה לכל מי שעושה רע לעם ישראל. אם העונש בגלוי על המקום, ואם העונש יותר מאוחר. והיום ברוך ה' הייתה סייעתא דשמיא, תפסו ארבעה מחבלים ואח"כ עוד אחד, והשמידו אותם לפני שיצליחו לעשות משהו. וזה בזכות יום כיפור קטן של האשכנזים ביום חמישי, ובזכות תענית חצי יום של אתמול (ששי - ער"ח ניסן). כשאדם מתפלל - אין כח כמו תפלה. אין דבר דומה לזה. לכן אדם צריך לדעת שבכל יום שאתה הולך לבית הכנסת או שאתה יוצא מהבית, תשים פרוטה אחת בקופה של צדקה, ותאמר: "רבון העולמים! תשמור עלינו". לא צריך שום תפלה באריכות. "תשמור עלינו ועל טפינו ועל עוללינו".

השמש יצא על הארץ
ספרו החדש של מרן רבנו שליט"א שו"ת בית נאמן חלק שני
פרטים בעמ' 11

עיצוב גרפי: תאריך: 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	18:28	19:41 20:22
ת"א:	18:45	19:43 20:19
חיפה:	18:35	19:43 20:19
ב"ש:	18:45	19:42 20:18

לע"נ אבי הישיבה הר"צ רבי בנימין הכהן בן מברכה זצ"ל.

אבל להיות בני אדם, להכיר טובה.

הכרת הטוב

ה. היה סיפור שראיתי לפני חמשים שנה בחוץ לארץ. קראתי שיר, ואני זוכר את הכותרת שלו: "האחרון מבני קורייטא". יש קהלות שמוחמד נלחם בהם והרג אותם³, והיה יהודי אחד בקורייטא הזאת שפעם הוא עשה טובות למוסלמי, וכאשר המוסלמים הרגו את בני קורייטא בעוונותינו הרבים⁴, אז בא למוחמד אחד מוסלמי בשם "אבן תאבת" שהיהודי הציל אותו ואמר לו: תשמע, היהודי הזה אני חייב לו את חיי, אני יכול להשאיר אותו? אמר לו: תשמע, אם הוא עשה לך טובה, עליך להכיר לו טובה! אל תפגע בו. (אחר כך היהודי רצה למות, למה? כי אמר לו היהודי: איפה הגיבור הזה ואיפה הגיבור הזה והגיבור הזה מהגיבורים שלנו? אמר לו: זה מת זה מת זה מת. אמר לו: אם ככה קח גם אותי). הגוי הזה שמו "אבן תאבת", והיהודי שכחתי מה שמו. רואים מכאן שגם המוסלמים שהם שונאים אותנו, יודעים שאם אדם מקבל טובה, עליו להחזיר טובה. וכמה טובות הם קבלו מאתנו. את החשמל מקבלים, את המים מקבלים, טיפולים בקורונה קבלו, הכל קבלו. ושום דבר לא עוזר. יש להם שנאה

3. וזה גם משנאת חינם שבינינו, היו שתי קהילות אחת גדולה ואחת קטנה והם היו תמיד במתח. מוחמד בא על הקטנה והם פנו לגדולה ואמרו להם: תעזרו לנו! אמרו, לא, אנחנו כל הזמן "ברוגז" - חארה כבירה וחארה צגירה... (אשכנזים וספרדים, מרוקאים ותימנים... וכן זו הדרך). לא עזרו להם. אחר כך מוחמד התגבר עוד והלך על הקהלה הגדולה, אמר להם אתם לא עזרתם לאחיכם? תראו מה שתקבלו. אני זוכר "קיינוקה" ו"כייבר", והיה עוד אחת - "קורייטא". אז הכותרת של השיר שאמרת: "האחרון שבבני קורייטא". יש לי את השיר הזה בבית, נחבא באיזה ספר. 4. וחלק גם כן מפני טפשות שלהם, שלא ידעו שמותר להילחם בשבת. מישהו אמר להם: בואו נילחם בשבת ונפתיע אותם. אמרו מה פתאום? "מי שעובר על דברי האלוקים - אלוקים לא יסלח לו". ונשארו ככה.

איומה. מה אתם עושים!?

מה הריוח שיש לכם מלרצוח?!

ו. אתם נכנסים לחודש רמאדן להבדיל כמו שאנחנו נכנסים לחודש אלול, ואנחנו בחודש אלול מסגלים מצוות ומעשים טובים, חסדים, צדקה, ואתם נכנסים לחודש רמאדן והמתנה שאדם נותנים לחודש הזה הרג ורצח ואבדון? מה אתם עושים! יש לכם שכל בראש? אולי אין לכם שכל... הגר - סבתא שלכם - כבר התנבאה "הוא יהיה פרא אדם ידו בכל" (בראשית ט"ז, י"ב). אבל פראות כזאת שנשארת שלושת אלפים-ארבעת אלפים שנה, לא יכולה להיות. גם הפרא הגדול ביותר - "ידע שור קונוה וחמור אבוס בעליו" (ישעיה א', ג). הכלב להבדיל כשאתה נותן לו אוכל, הוא מכיר לך טובה, הוא יודע זה בעל הבית שלי, זה נותן לי אוכל. השור יודע מי שקנה אותו, והוא מכבד אותו. "וחמור אבוס בעליו". מדוע אתם ככה?! מה אתם מרוויחים מזה?! מה אתם מרוויחים מלהרוג ילדים, להרוג נשים, להרוס בתים, מה הריוח שיש לכם מזה?! תהיו רגועים, בערבית אומרים "אקעד ראידי" - אל תפריע, אל תעשה צרות. תהיה בן אדם.

וגם חרבונוה זכור לטוב

ז. ואנחנו מברכים את איתמר בן גביר. "אנא בכח גדולת ימינך תתיר צרורה" - "אנא בכח גדולת" ראשי תיבות איתמר בן גביר... שהוא לא חת לומר את דעתו בכנסת. לא חת מראש הממשלה, ולא מראש בטטה, ולא מפרשנדתא ולא מאספתא... אמר את דעתו. יש לו חסינות אמנם, אבל אף אחד מחבריי הכנסת לא אומר את דעתו, רק הוא אומר את דעתו שהיא דעת כל עם ישראל. תשעים ותשעה אחוז מעם ישראל סבורים כמוהו, אף על פי שהצביעו בעד השמאל. יום אחד השמאל הזה יעבור מן העולם - "ויעבור והנה אינגו ואבקשהו ולא נמצא" (תהלים ל"ז, ל"ו). ולעומת זה מי

חדש!
ספר

"מלאכא דאשתא - כתנוד אש"
להכנת ואפיית מצות, להלכה ולמעשה.

נאמת רבי נביאל דוד סרוסי

29 ש"ח בלבד!

בהסכנות:
רבי צמח מאזוז שלישי"א,
נאמן רד"י רבי נאשיד מאזוז שלישי"א,
והראשון לציון רבי יצחק יוסף שלישי"א.

039-111-444
www.textrat.co.il

בשורה טובה לשוחרי התורה!

לחג הפסח
הנדה של פסח כולל שיר השייח עם תרגום עם פירוש למגן רבי רחמים חי חזיתא הכתן זצוק"ל עם הגהות של תלמידו הר"ג רבי רפאל כציר צבאן דצוק"ל במהדורא חדשה ומתוקנת עם הוספות רבות.

לימי ספירת העומר וחג השבועות
חלק א - ביאור על מסכת אבות ודרשות במעלות רחוקה
חלק ב - פירוש על משלי, מגילת רות, וכן אוהרות לחג השבועות

להזמנות:
מוסדות חכמת רחמים: 08-6727523 (שולחן 6)
בני ברק: חנות ספרים של ישיבת כסא רחמים עזריאל 26

כתוב במדרש שבשעה שיצאו ישראל ממצרים, כרתו ברית זה עם זה, שנאמר "ויצונו אל בני ישראל" (שמות ו, י"ג). מה יש לצוות אל בני ישראל? היה צריך לומר "ויצונו אל פרעה מלך מצרים להוציא", מה זה "אל בני ישראל"? שיהיו עושים חסד זה עם זה. ולכן יש "תמכין דאורייתא" שאדם נותן בשביל התמכין דאורייתא, מאתים שקל לכל ילד. מי שיכול לתת יותר - תבוא עליו ברכה, מי שיכול לתת רק פחות - תבוא עליו ברכה. כל אחד ואחד יתן לפי כוחו ולפי מעלתו ולפי נדבת לבו. כמה שאתה נותן אתה מקבל. ואתה לא מקבל פי אחד, אלא אתה מקבל פי עשרה לפחות, יש גם פי ארבעים, ויש גם פי מאה, ויש גם פי אלף. (אני ראינו מקרים שהיו ככה כמו שאמרתי, פי ארבעים ופי מאה ופי אלף)⁶. לכן שאדם ידע כשאתה נותן אתה לא מפסיד, אתה מרויח בכפלי כפליים. צריך לתת גם כדי להגן עליו ועל משפחתו ועל כל ישראל מכל הצרות, וגם שזה יחזור לך אחר כך. הקב"ה מחזיר. הוא לא נשאר חייב לאף אחד, מאות שנה - לשמור על הפסד ולא לאכול חמץ אפילו כל שהוא והם עושים "בשאת בנפש" (יחזקאל כ"ה ט"ו). מה תרוויחו מזה? וכי חסר מה לאכול? מי שרוצה לאכול חמץ - אפילו אם הוא יהודי - יכנס לאום אל פאחם או ליפו ויאכל חמץ כאות נפשו, עד שיהיה פחם... (אום אל פאחם). למה צריך להכניס דוקא את זה? להראות לילדים הקטנים היהודים "תראה, זה טעים. זו פיתה עם פלאפל". אסור לעשות את זה! אני יודע שאני מדבר על "און ערלה". אבל לא אני הראשון. אומר ירמיה הנביא (י, י') "על מי אדברה ואעידה וישמעו, הנה ערלה אזנם ולא יוכלו להקשיב. הנה דבר ה' היה להם לחרפה, לא יחפצו בו" - הם לא חפצים בו.

6. פי ארבעים - פעם בא יהודי אחד להילולא של הישיבה, וכשהוא נכנס נפל לו מכיסו צ"ק, והצ"ק הזה היה על ארבעת אלפים שקל, והוא אמר אני יכול לתת לישיבה אלף או אלפיים, אבל הצ"ק הזה למה הוא נפל? כנראה הוא מועד לישיבה. שנאמר (תהלים ק"ב ט'): "פזר נתן לאביונים" ראשי תיבות נפל... אז זה שייך לישיבה. והוא נתן אותו לישיבה. ואני אמרתי תמיד שמנוסה שמי שנותן צדקה - מקבל פי עשרה. אז הוא בא אלי אחרי שבוע. אמר לי: למה אמרת פי עשרה? אמרתי לו: לא אמרתי שזה באותו שבוע, עד סוף השנה. אמר לי לא, אני כבר קיבלתי, אבל קיבלתי פי ארבעים וחמשה! אמרתי לו: ה' נתן פי ארבעים וחמשה, מה אתה רוצה ממני? אתה רוצה להביא לי את העודף?... תביא... הוא נתן ארבעת אלפים וקיבל מאה שמונים אלף בעסקה שעשה באותו שבוע! אדם שנותן הקב"ה מחזיר לו. ואחר כך היה מקרה אחר שבא אליו אברך אחד ואמר לו: תלוה לי אלף שקל לחג השבועות, והוא נתן לו אלף שקל. אחר כך קיבל 101 אלף! קיבל פי מאה ואחת. והיו עוד מקרים בודדים שקבלו פי אלף.

שילך בדרך התורה, יכיר טובה אפילו לגוי, יקבל שכרו. חרבונה לפי הגמרא היה אחד מהיועצים של המן, "גם חרבונה באותה עצה היה" (ככה הגמרא במגילה דף ט"ז ע"א אומר), אבל חרבונה הזה אמר מלה אחת, על המלה הזאת מגיע לו שבח בכל פורים "וגם חרבונה זכור לטוב". והפעם היה לנו שוטר דרוזי שהכניס את עצמו ונהרג בזמן המלחמה עם המחבלים הארויים האלה, הקב"ה יתן לו שכרו בעולם הבא. הלכו אחרי מטתו כמה אברכים מכאן, כי ידעו להעריך את מי שמוסר את עצמו לטובת ישראל. לא ישכחו אותו לעולמים. ומי שעושה הכל הפוך - הכל יתהפך עליהם. העולם כמו גלגל, "גלגל הוא שחוזר בעולם" (שבת דף קנ"א ע"ב). לא לעשות מעשים כאלה.

אדם שרוצה להיות בטוח בעז"ה, שיתן כל יום פרוטה לצדקה

ח. ברוך ה' היום (בשבת) היו נסים. אבל אי אפשר לדעת אם בכל יום יהיו נסים. לכן כל אדם שרוצה להיות בטוח בעזרת ה', שיתן כל יום פרוטה לצדקה. ואני לא דורש הרבה כסף... עשר אגורות לצדקה גם טוב. הקב"ה לא אכפת לו מהכסף, מה זה בשבילו עשר אגורות או עשרה מליארדים? הכל דברים בטלים. מתי שהוא רוצה הוא "דפיס" למעלה עוד אלף שטרות של עשרה מליארד... אבל כשאתה נותן, זה סימן שאתה מאמין, שאתה מתפלל, שאתה משתפך, שאתה מבקש טובות, והוא יעשה לך טובות.

קופת "תמכין דאורייתא" שע"י כולל "כסא רחמים"

ט. יש עוד דבר בישיבה - "תמכין דאורייתא". יש לנו ברוך ה' כמאתים אברכים שיש להם בממוצע חמש מאות ילדים. ובפסח כידוע ההוצאות מרובות, ומי יודע אם יסבסדו את המצות כמו בשנים שעברו⁵. לכן רבותי צריכים לעזור אחד לשני.

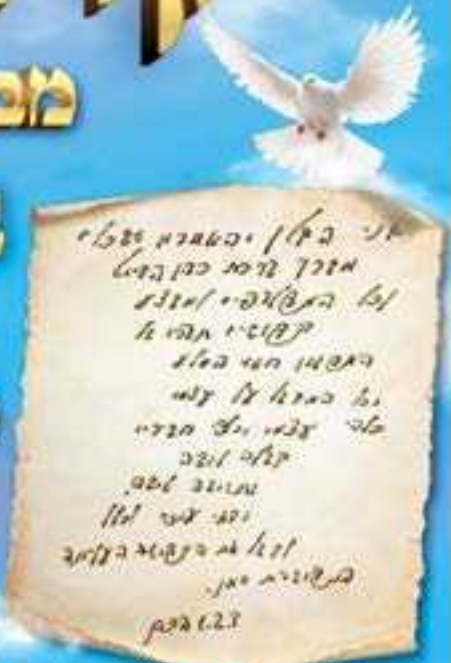
5. הרי בעוונות הרבים הם רוצים להאכיל אותנו חמץ! הם אומרים: אנחנו לא מאכילים, זה רק "חופש". בזמן הגמרא (עיין בשבת דף כ"א ע"ב ובגטין דף י"ז ע"א) היו הפרסים עובדי האש שיש להם יום אחד בשנה ואולי אפילו שבעה ימים שאסור להדליק אש, וכשמגיע חג חנוכה זה לפעמים מתנגש עם החג הזה של הפרסים, היהודים היו יושבים בחושך, אסור להדליק חנוכה! ואנחנו בבתי חולים שלנו, רוצים להתיר להכניס חמץ, כי זה "חופש". אנחנו נמצאים בחופש. בושה וחרפה למדינה הזאת! בושה וחרפה, שיש לנו מסורת של דורות - שלושת אלפים וארבע

קדושים תהיו

מבצע עולמי של ארחון

בחגוי הסלע

להגנה, לשמירה,
לביטול הגזירות הקשות
ולרחשת
הגאולה ברחמים

052-7151890

קבלו קבלה והצטרפו עכשיו
ושמותיכם יועברו לברכה
לפני הגה"ק הרב דב הכהן קוק שליט"א

מגבית קמחא דפסחא

וכל העוזרים
יתברכו להיכלל
בכסא של רחמים
בדין של ר"ה

תורת בני

תק"ף

מי שתומך באברכים הקב"ה
יברך אותו בכפלי כפליים
ולא ידע מחסור
וצער כל ימיו

Handwritten signature

כל התורם ידע שהוא
שם את כספו
בידיים נאמנות
וגדול שכרו בעולם הזה
ובעולם הבא

אגודת התורה והמצוות
באגף מנהלתי ירושלים
מכירת תרומות וצדקה
היא אחת הדרכים הטובות ביותר

אין ספק!

מעות קמחא דפסחא, מעבירים לאברכים עמלי
תורה המוסרים נפשם על לימוד התורה מתוך

דוחק וצער!

ברכה אישית ממרן ראש הישיבה שליט"א

כל התורם 720 ש"ח ומעלה

יתברך מפי מרן ראש הישיבה שליט"א בעת רצון

קופת החסד
תמכין דאורייתא

שע"י כולל אברכים - כסא רחמים

בראשות האגודה

הרב דוד עידאן, הרב יעקב ברוך והרב אלווה מאדאר שליט"א

ניתן לתרום בהעברה בנקאית:

לפקודת 'תמכין דאורייתא' - ירך יעקב (ע"ר)

בנק דיסקונט סניף 139 מ.ח. 166712355 | קוד מוסד: 38365

או בטלפון: 055-6750036

דע מה שתשוב: מה חשוב יותר זכר למחזק אברכים עמרי

אם יאמרו קדיש גם אחר ספר ראשון כאשר עלו בו שבעה

טו. היום [שבת פרשת תזריע] הוציאו שלשה ספרי תורה. אחד בפרשת השבוע פרשת תזריע, השני בפרשת ראש חודש - "וביום השבת", והשלישי בפרשת החודש.⁷ מתי אומרים קדיש? מה שנהוג תמיד, שבספר הראשון עולים ששה אנשים, כדי שהשביעי יקרא בספר השני ואחר כך יאמר קדיש, ולא יאמרו קדיש פעם ראשונה

7. הפרשה הזאת כל כך מתוקה וכל כך יפה. כתבתי בה עשרים חידושים [יותר] בספר סנון ליאר (עמ' ל"ז) [ובחומש בית נאמן]. כל שנה ושנה אתה מרגיש שיש בה התחדשות. "החודש הזה לכם ראש חודשים". אני זוכר דרשה בספר דרשות אל עמי (קראתי אותו בחוץ לארץ, חיבר אותו רבי משה אביגדור עמיאל, היה תלמיד חכם צדיק וירא שמים, הוא היה אמנם עם תנועת המזרח, אבל נתן להם מוסר הרב מאד. אמר להם: אתם אומרים שאנחנו עושים גשר בין העוברים והשבים, אני רואה עוברים, שבים אני לא רואה... עוברים לדרך השניה, מתחילים עם המזרח ומסיימים במערב... ואילו שבים אין. נתן להם מוסר. אז הוא כתב דרשות מתוקות מדבש). והיה רבי כדיר צבאן ע"ה אומר: אני מוכן לקנות כל כך במאה דולר. זה היה בזמנו כשהיינו עוד בחוץ לארץ, ואת הספרים האלה הוא שכח אותם אצלנו (אני לא זוכר איך הם הגיעו אלינו), ואמר אני מוכן לקנות כל חלק במאה דולר (היום לא מעריכים אותו, היום מביאים "הגינות אל עמי" וכדו', אבל דרשות אל עמי הוא מתוק מדבש). והוא אומר שם (ח"ג עמ' רכ"ו) "בזמננו היהדות התרכזה במפטיר ונפטר". מה יודעים מהיהדות? כבוד הרב, נפטר לו משהו, צריך לעשות נר משעוה או נר משמן או נר מקנדיל? אחר כך שואלים: איך לעשות? לשים אותו כל השבוע או כל החודש או כל השנה? איפה לשים אותו בבית הכנסת או בבית? אמר כל היהדות כולה זה ריח של בית הקברות נודף ממנה חס וחלילה! מפטיר ונפטר. אמר, היהדות היא תורת חיים, לא בשביל מפטיר ונפטר. אתה מקיים את מצוות השבת, אתה נהנה מהשישים ומהחידושים ומפרשת השבוע. זה מפטיר ונפטר! מה פתאום! לכן בא הפסוק ואמר אל תתיאשו. "החודש הזה לכם ראש חודשים". תתחדשו מחדש. עם ישראל אף פעם לא מגלה סימני זקנה. תמיד מתחדש מחדש. "תתחדש כנשר נעורייכ" (תהלים קי"ג, ה). ככה צריך להיות. והדרשה הזאת אי אפשר לשכוח אותה.

ופעם שניה ופעם שלישית. אבל מה יהיה במקרה שיש שמחה בבית הכנסת, או משום מה הגבאי רצה להעלות עוד אנשים, מוסיף ראשון, מוסיף שני, מוסיף שלישי, מוסיף רביעי (כל אחד יוסיף לו קצת כסף...), נו, מה עושים? האם יאמרו קדיש אחר הראשון או לא יגידו? הייתה בזה מחלוקת גדולה בין חכמי ג'רבא בירחון הירח (שנה א' חוברת א' סוף סי' ב') שהוציא אותו הרב צבאן ע"ה. זה אומר בכה וזה אומר בכה, ובין כה וכה "עלה אריה מסובכו" (ירמיה ד', ז)... אין מסקנא. הרב צבאן אומר המנהג שלנו שיעלו רק ששה, ואם יעלו שבעה לא יאמרו קדיש. אבל זה מנהג שלהם. ואילו אחרים סוברים שאומרים קדיש, וככה פסק הרב עובדיה ע"ה בשו"ת יחוה דעת (ח"א סי' ע"ו), וגם ביביע אומר (ח"ד תאו"ח סי' כ"ב) שאם עלו שבעה בראשון (וכל שכן אם עלו יותר) אומרים קדיש ראשון, קדיש שני וקדיש שלישי.

כאשר יש ספר אחד יאמרו קדיש אחר כל קריאה

טז. אבל מה יהיה במידה ואין שלשה ספרי תורה בבית הכנסת? יש רק ספר אחד וצריכים לגלול ולגלול "גלגל הוא שחוזר בעולם" (שבת דף קנ"א ע"ב)... מה יעשו עכשיו? יעשו קדיש אחד לכולם כי זה אותו ספר, או נאמר שעל כל קריאה עושים קדיש? אמרתי מסברא שעל כל קריאה עושים קדיש. מדוע? משום שהקדיש הוא לא על הספר, אלא על הקריאה. קראנו משהו אומרים קדיש. והבאתי ראייה מליל הושענא רבא שאומרים שבעת כורתי ברית, קוראים תהלים, ועל כל חלק מהתהלים אומרים קדיש, משמע אפילו שכולם כתובים בספר אחד, אבל על כל קטע אומרים קדיש. באו ודחו לי, זה לא מוכרח וכו',⁸ אחר כך שמעתי שכן פסקו שני גאוני עולם. הרב עובדיה והרב בן ציון אבא שאול (שו"ת אור לציון ח"ב פרק מ"ה סעיף נ"ד) שאומרים קדיש אפילו אם קראו את שלושתם באותו ספר. ועליהם אפשר לסמוך בלב בטוח.

תדיר ו" ברוב עם" תדיר קודם

יז. היוצא מביתו ורואה אנשים שמתאספים לברך ברכת האילנות והוא עדיין לא התפלל שחרית, (מדובר בחול, בשבת מסתמא התפלל בזמן) לא יברך עמהם, אלא יחכה אחרי התפלה ויברך לבד. למה? כי התפלה זה תדיר, ו"תדיר ושאינו תדיר קודם" (ברכות דף נ"א ע"ב). ברכת האילנות פעם בשנה ותפלה זה בכל יום, לכן תדיר ושאינו תדיר, תדיר קודם. והעניין של תדיר, דוחה את העניין של "ברוב עם הדרת מלך" (משלי י"ד, כ"ח). לגבי ברכת החמה שמגיעה פעם בעשרים ושמונה שנה,⁹ אדם

8. ויכוחים כרגיל, וכי יש היום דבר ברור כשמש? זה רק בחשבון והנדסה. אבל בדברי הלכה - "איפכא מסתברא", "איפוך אנא", "או דילמא", וכן על זו הדרך...
9. הרבה חושבים שזה לפי התאריך העברי, אבל זה לא לפי העברי אלא לפי הלועזי. פעם הרב משה לוי ע"ה כתב (ברכת ה' ח"ד פרק ג' הלכה ח'): ביום ד' בניסן אחת לעשרים ושמונה שנים, מברכים ברכת החמה. אבל זה לא בדיוק. כי זה לא הולך לפי ניסן או לפי בנין... אלא לפי התאריך הלועזי. פעם הרב יהושע אברמוביץ (מסתמא נפטר), הגיע אלינו בחוץ לארץ לשיעור באלו מציאות (בבא מציעא דף כ"ג ע"א), ושם נזכר ש"אין מעבירין על האוקלין" והוא אומר: "אין מעבירין על האוקלין", ואני אומר על "האוקלין", וככה היה מספר פעמים. עד שאמרתי לו: סליחה, "אוכל" זה כמו "חודש", ו"חודש" ברבים זה "חודשים", וא"כ גם "אוכל" ברבים זה "אוכלין", שמע, הבין ואמר "קיבלתי". יש אנשים שהם אמתיים. והוא שאל, מדוע בחוץ לארץ מתחילים "ברך עלינו" (שאלת טל מטר) לפי התאריך הלועזי, וגם ברכת החמה זה לפי התאריך הלועזי? אמרתי לו שהתשובה פשוטה, כי זה הולך לפי השמש, ואילו התאריך שלנו לא הולך

"ידוע בעשרי הקבלה כי אחד הניקונים והנדולים ביותר לבעל מתאדם את הגזרות ולמטותה את הגזול לבריאות. לרפואת ולהצלחה - זה מדין נפש..."

פדיון נפש

מידי שבוע נערך פדיון נפש על פי הסדר שתיקן מרן החיד"א הנמוסוגל לישועות ע"י רבני הישיבה הי"ו

מחיר לכל שם: 54 ש"ח

למסירת שמות התקשרו:

08-6727523

או שלחו הודעת SMS

פתיל תכלת, מצוות ציצית בשלמות!

מרן שר התורה הגר"ח זצוק"ל הורה לח"א בזה"ל: (מוסרט) "או איר האלט או איר ווייסט ברור, זענט איר מחויב צו עס אנצוכאן" (אם אתה אוחד שזה ברור, אז אתה מחויב ללבוש).

אנו לאיר שהחזיר ללבוש שייחה עשה כסדרן שהייתי על התכלת. (בשר ר' אליהו מן שלישיא)

עדיין מסתפק? הקלא - כפי קול נאמן הסטודי אנהאין

0799-1000-65

זכרתם

צית השקל או קמחא דפסחא?

תורה בעלי משפחות ברוכות ילדים, מומתינות למענה שלך!

תרומויות ניתן להעביר:

בטלפון: (רב קווי/הודעה) 08-6727523

באתר: 1000.org.il

במסגרות נדרים סלום

בבנק הדואר: ח.נ. 1990 776
ע"ש חממת החמים

בביטוי: 0552562454

את הקריאה הזאת ועיני זולגות דמעות, רבי יוסף חיים היה לפני מאה שנה ויותר, איך הוא השתתף בתפלה על הפירות והפריחים והצמחים של ארץ ישראל, והביא פסוק אחר פסוק, שמדברים בשבח ארץ ישראל. אף על פי שהיה מקובל גדול והיה יכול "לרחק" בעולמות העליונים, אבל הוא הסתכל. כתוב בגמרא (ברכות דף מ"ג ע"ב): הא"י מאן דנפיק ביומי ניסן וחזי אילני דמלבלבי - אילנות מלבלבים, צריך להודות עליהם!

מעלים הנשמות מדרגה לדרגה

כ. ולעומת זה הוסיף עוד תפלה, ומה היא? "קבל באהבה וברצון כל רוחות הצדיקים העומדות בשלוש שורות ("שלוש חומות" זו טעות) של גן עדן, ומצפצפים כציפורים, ומפארים ומשבחים את שמך מלכנו". מה התפלה הזאת? כי על פי הקבלה על ידי ברכת האילנות זה לא רק שאני נהנה מהריח, אלא שאם יש באילנות האלה כמה נשמות שמכוח לתיקון, אתה מתקן אותן ומעלה אותן לשרשן. וכתוב בזוהר שיש ארבע דרגות - דומם, צומח, חי ומדבר. וכאשר אדם אוכל בשר עוף או בשר בהמה, הוא מעלה אותו מדרגה לדרגה, שהיה בעל חיים ואתה עושה אותו מדבר, כי הוא מכניס אותו לגוף שלו שהוא מדבר. ואם אתה אוכל צמחים ופירות וירקות, אתה מעלה אותם בשתי דרגות, מצומח למדבר. ואם אתה אוכל עפר, אתה מעלה אותו שלוש דרגות. ולכאורה מי יאכל עפר?! אבל רבו של אבא - רבי רחמים חי חויתה הכהן ע"ה היה אומר שכאשר אתה בולע כדורים שעשויים מכל מיני מינרלים זה נחשב לעפר. א"כ העפר הוא דומם, ונמצא שהוא עולה שלוש דרגות, מדומם לצומח ומצומח לחי ומחי למדבר בבת אחת. לכן גם האילנות האלה, אם יש בהם איזה נשמות יתוקנו על ידי הברכה שלנו.

ברכו, תקנו והעצים נבלו

כא. והיה מעשה לפני 100 שנה בבבל שהרב עובדיה ע"ה היה מספר אותו. וגם אצל הרב עובדיה בעצמו היה דבר כזה. היה איזה גוי שיש לו גינה והוא הרשה להכניס את היהודים אליה (זה היה בבבל, ויותר מאוחר היה כאן בא"י), ובאו וברכו ברכת האילנות¹². ושנה לאחר מכן רצו לחזור ולברך. אמר להם אותו גוי: העצים נבלו - "יבש חציר נבל ציץ ודבר אלוקינו יקום לעולם" (ישעיה מ"ח). שאלו את הרב: למה נבלו? אמר להם כנראה הם תוקנו שנה שעברה, כי כשבירכנו עליהם ברכת אילנות כל נשמה ונשמה חזרה לשרשה. לכן רבי יוסף חיים ע"ה עשה שתי תפלות: תפלה אחת על יופי והדר הטבע¹³. ותפלה שניה על תיקון הנשמות.

ראיה מבריקה לברך ברכת האילנות על עצי ערלה

כב. דברנו על עצי ערלה שאפשר לברך עליהם והבאנו טעם שנהנים מהפריחים. אבל היה גאון גדול - הגאון מטשביץ (רבי דב בריש מטשביץ)¹⁴. והוא הביא (ש"ת דובב

12. והם בירכו בלי כוונות. כי הרב עובדיה לא משתמש בכוונות, אלא בתפלה פשוטה מהלב! יש אנשים שמשתמשים בכוונות, ואומרים "אני מקובל". אתה לא מקובל, אתה מקבל כסף... אתה שקרן, אתה מדבר דברים בטלים ומבוטלים. והוא מזהיר את כולם: אל תגעו בי! מי שנוגע בו מצריך אותו שבע טבילות... אדוני, "כולנו בני איש אחד נחנו" (בראשית מ"ב, י"א), כולנו אנשים פשוטים, כולנו אנשים ישרים, וכולנו טמאי מתים... וכי המקובל הזה יכול להיות טהור מטומאת מת?! ודאי שאינו יכול.

13. כי הקב"ה עשה לנו טבע שאין כמוהו בעולם. רק הכסילים והבוהרים והאילים והחמורים והפילוסופים והכופרים אומרים שבמקרה נברא העולם, ובעולם הזה יש בו גם אילנות שיש בהם ריח, והעולם הזה יש בו גם נחשים ועקרבים, והעולם הזה יש בו מחלות וייתורים. אבל זה לא נכון. העולם הזה הוא טוב! - "וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד" (בראשית א', י"א). אלא שבאו בני אדם והשחיתו את דרכם, ועשו דברים לא בריאים ולכן חלו, מה לעשות?! אבל אם היה אדם יודע לשמור את הבריאות, זה היה אחרת. איך אומר המדרש (קהלת רבה פרשה ז' פ"א) "כשברא הקב"ה את האדם אמר לו: אדם! בוא תראה איזה עולם יפה בראתי בשבילך, תן דעתך שלא תהרוס אותו. [ע"כ]. תמה אדם: אני הורס אותו! אמר לו: כן! אם לא אתה אז הבנים שלך. ובסוף הרס אותו באותו יום כשאלו מעץ הדעת... לכן בני אדם צריכים להכיר את הטובה, למה יש פריחים כאלה שיש בהם ריח נודף? בשביל הקופים או האריות שיריחו בהם?! הם יבינו משהו בכלל?! אלא הכל נעשה לטובת האדם. לכן אומרים תפלה ראשונה על הדר הטבע.

14. הם כותבים "בעריש מטשעבין", אבל העי"ן אין בה ממש, היא באה רק כדי להורות שיש שם סגול.

שקם מאוחר באותו יום, והוא רואה שהציבור אומרים עכשיו ברכת החמה, והוא עדיין לא התפלל, הרב חיד"א אומר (סי' רכ"ט אות ז') שיברך מיד כאשר רואה את החמה בבוקר, אלא שהרב עובדיה ע"ה הסביר (בשו"ת יחיה דעת ח"ד סי' י"ח עמ' צ"ב) שזה מדובר ביום המעונן, ויודע שאם לא יברך עכשיו יצטרך לחכות עוד עשרים ושמונה שנים¹⁰... אבל בברכת האילנות ההלכה היא שלא יברך מיד, אלא יחכה עם ברכת האילנות עד אחרי התפלה, כי ברכת האילנות היא לא דחופה כל כך, ויכול לברך אותה כל החודש, ואילו התפלה הגיע זמנה ויש לפניך מניין, א"כ למה תדחה אותה?! לכן התפלה קודמת - "תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם".

ברכת האילנות על עצי ערלה

יח. אילנות ערלה שנטעו אותם לפני שנתיים שלוש, ועדיין לא עבר עליהם שלש שנות ערלה. כתב הרב עובדיה ע"ה (חזון עובדיה פסח עמ' י"ט) שאפשר לברך עליהם, כיון שלא נעשה איסור בנטיעתם, שהרי מי שנטע אותם לא עבר על שום איסור, וכי הוא עשה אותם ערלה?! ההלכה היא שאסור לאכול אותם שלוש שנים, אבל האילן הזה הוא כשר, ובסדר גמור. ולכן כיון שלא נעשה בהם איסור, מותר לברך עליהם. ומצאתי (עיין בס' ה' נסי ח"ב פרק ב' הערה 16) עוד טעם להיתר, לפי מה שכתב הרדב"ז (ח"ב סי' מ"ד, ומובא בשלחנו של אברהם יורה דעה סימן ק"ח), שמותר להריח באילנות ערלה, וא"כ כיון שיש להם אפשרות של הנאה, יכול לומר "ליהנות בהם בני אדם", כי בני האדם יכולים ליהנות מריחם הטוב.

היכן היופי של הברכה?

יט. אנשים לא יודעים את הערך של התפלות שחיבר רבי יוסף חיים, יש כאלה שבאים עם משנה ברורה ביד, מסתכלים על האילנות ומברכים "ברוך אתה ה'... שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם", והולכים הביתה. היכן היופי של הברכה? הרי זו ברכה נדירה של פעם בשנה, איך אפשר לומר אותה כך? בלי "לשם יחוד", בלי "פתח אליהו", ובלי תפלות?! ובברכת האילנות רבי יוסף חיים כתב שתי תפלות, ולא ידעתי למה כתב שתי תפלות. אבל תראה איזו חכמה יש בתפלות שלו, בתפלה הראשונה הוא כותב: "יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו, שתעלנו בשמחה לארצנו, ותטענו בגבולנו, ושם נקיים מצות תרומות ומעשרות, וכל המצוות התלויות בארץ... אנא ה' למען שמך הגדול, הגדל חסדך עמנו, וקיים לנו את הדבר שהבטחתנו על ידי משה עבדך: "ונתתי גשמיכם בעתם וגו'" (ויקרא כ"ד, ד'). וקיים בנו את הדבר אשר הבטחתנו על ידי ישעיה נביאך (ישעיה ד', ב'): "ביום ההוא יהיה צמח ה' לצבי ולכבוד, ופרי הארץ לגאון ולתפארת לפליטת ישראל"¹¹. והביא עוד פסוק (שם ס"ה, כ"א): "ובנו בתים וישבו, ונטעו כרמים ואכלו פריהם". ועוד פסוק מעמוס הנביא (ט', י"ג-י"ד): "הנה ימים באים נאום ה', וניגש חורש בקוצר, ודורך ענבים במושך הזרע, והטיפו ההרים עסיס, וכל הגבעות תתמוגגנה (בגימ'ל רפיה). ושבתי את שבות עמי ישראל, ובנו ערים נשמות וישבו, ונטעו כרמים ושתו את יינם, ועשו גנות ואכלו את פריהם". ומיחזקאל הנביא (ל"ו, ל'): "והרביתי את פרי העץ ותגובת השדה, למען אשר לא תקחו עוד חרפת רעב בגויים". הייתי קורא

לפי השמש, אלא הוא מורכב ומשולב מהשמש והירח ("שמש ירח עמד זבולה"... חבוקו ג', א"). אמר שלא הבין, אבל זה פשוט מאד. לכן בתאריך מסוים בלועזי כל עשרים ושמונה שנים, ובדרך כלל זה בחודש אפריל, מברכים ברכת החמה.

10. פעם הרב עובדיה ע"ה אמר כך: כדאי לכם לקום מוקדם לברך, כי אם לא תקומו לברך ברכת החמה, תישנו עוד עשרים ושמונה שנים... עד שיבואו הנכדים שלכם ויאמרו לכם: סבא, "קול ה' בכח" (תהלים כ"ט ד'), עברו ל"ח שנים... איפה היית כזה הרבה זמן? היית חולם, כמו חוני המעגל (עיין בתענית דף כ"ג ע"א), מה נעשה לך?!

11. התפוזים הטובים שנמצאים בחוץ לארץ הם מארץ ישראל. שם אין לא תפוזים ולא ברווזים... פעם הייתי באמריקה וראיתי אנשים מוכרים תפוזים, אמרתי נביא הביתה "מזמרת הארץ" (בראשית מ"ג, א'). למזל זה שמכר את התפוזים היה ישראלי, ושאל אותי: אתה ישראלי? אמרתי לו: כן. התפלל: אתה קונה תפוזים כאלה שהם סוג ד' ד', שבארץ ישראל זורקים אותם לפח, ואתה קונה אותם בדולרים (קונה ד' בד' - דולרים...), מה אתה עושה?! אמרתי לו: לא ידעתי. אמר לי אל תקנה! לך הביתה. זה "פרי הארץ לגאון ולתפארת".

אי מהא לא איריא

כג. אבל הרב אור לציון (ח"ג פרק ו' הערה ד') דחה, שהרי מתי עושים ציונים לכרם? בשעה שיש כבר פירות, כי אין חשש שאדם יאכל פרחים, רק שיאכל פירות. וכאשר מגיעים לשלב הפירות, באותו זמן כבר אי אפשר לברך ברכת האילנות. אבל יש דחיה יותר טובה, שבזמן התנאים עדיין לא הייתה ברכת האילנות. כי אין לה זכר לא במשנה, ולא בתוספתא, ולא בירושלמי. הראשון שאמר אותה זה רב יהודה: "אמר רב יהודה, האי מאן דנפיק ביומי ניסן וחזי אילני דמלבלב". רב יהודה היה רגיש לכל דבר טוב, היו מביאים לו שמן אפרסמון של ארץ ישראל, והוא סבר שאסור לצאת מבבל לארץ ישראל¹⁷, ולכן הוא נשאר שם, וכאשר היה רואה שמן אפרסמון של ארץ ישראל, הוא היה רוצה להודות עליו, והיה מברך (ברכות דף מ"ג סע"א): "ברוך אתה ה' בורא שמן ארצנו". ולכן הוא תיקן ברכת האילנות. ולכל הדעות האמוראים יכולים לחדש ברכות. אבל מי אמר שבזמן המשנה - רשב"ג והתנאים היו מברכים ברכת האילנות? יתכן שלא היו מברכים. ולכן אין מאכן ראה.

ברכת האילנות על עצים שנטעו בשמיטה

כד. אילנות שנטעו אותם בשנת השמיטה, האם אפשר לברך על הפרחים שלהם ברכת האילנות? הרמב"ם אומר (פ"א מהלכות שמיטה ויובל ב"ב) הנוטע בשמיטה יעקור. אבל אם הוא לא עקר, האם הפירות והפרחים האלה אסורים בהנאה? לא כתוב שנאסרו בהנאה. ולכן נראה שאפשר לברך עליהם. ועוד, שדעת הרמב"ם שנטיעה בשביעית איסורה מדרבנן (כירק ארבעה מלאכות אסרה תורה, "לא תזרע" "לא תזמור" "לא תקצור" ו"לא תבצר" (ויקרא כ"ה ד'-ה) וזה הכל), ושמיטה בזמן הזה דרבנן, ככה דעת רוב הפוסקים¹⁸.

17. ככה הגמרא אומרת בברכות (דף כ"ד ע"ב) וגם בשבת (דף מ"א ע"א), שנאמר: "בבלה יובאו ושם יהיו עד יום פקדי אותם" (ירמיה כ"ז, כ"ב).

18. יש כאלה שעושים רעש גדול, ואומרים שהרמב"ם סובר שזה דאורייתא, ויש גרסאות ברמב"ם, וצועקים ודורשים על כך (פעם הרב עובדיה אמר על זה: "מתלחשים ומתרגשים וחשים ולא מחשים"...). אבל גם אם נניח שהרמב"ם סובר שזה דאורייתא, אבל רבו הפוסקים שאומרים שזה מדרבנן, וגם ברמב"ם יש דעות, ויש גרסאות, א"כ על מה כל הרעש הזה? מה יש לכם?! ופעם הרב הביא שמרלנ"ח - רבי לוי בן חביב (שהיה אחד מגדולי החכמים בתקופתו של מרן), כתב שאין שום פוסק גדול או קטן שיאמר ששמיטה בזמן הזה היא מדאורייתא (בש"ת בס' קמ"ג בקונטרס השמיטה), אז מי יאמר דאורייתא? לא גדול ולא קטן, אלא בינוני... הבינוניים

מי שירשם ח"ג סי' ה') ראה נחמדה מאד שאפשר לברך מהגמרא בבבא קמא (דף ס"ט ע"א). שם מדובר על כרם רבעי שאסור לאכול אותו עד שיעשו לו חילול¹⁵, וכדי שלא יבוא אדם ויאכל מזה היו מציינים אותו בקזוזות של אדמה - באיזה חרסים של אדמה. וזה סימן שאסור לאכול מאכן. ושל ערלה בחרסית - ערלה גם כן אסור לאכול, ואתה לא יודע אם זה ערלה או לא, אתה רוצה רק לאכול. ולכן עושים סימן בחרסית. היו עושים סימן כזה שנבחין שזה ערלה וזה נטע רבעי. אמר רשב"ג כמה דברים אמורים בשביעית שהכל הפקר אבל בשאר שני שבוע - שאסור לאכול, כי זה גזל - הלעיטהו לרשע וימות - "ידבבר רראסו" (שישבור את הראש). מה נעשה לו?! מי התיר לו בכלל להיכנס?! לכן כיון שהוא נכנס בלי רשות "הלעיטהו לרשע וימות"¹⁶. ואומר הרב מטשבין, שאם תאמר שאי אפשר לומר ברכת האילנות על ערלה, א"כ מה אומר רשב"ג "הלעיטהו לרשע" ולכן אין צורך לסמן, הרי היה לנו לסמן כדי שאנשים לא יטעו ויבואו לברך על הכרם הזה ברכת האילנות? אלא ודאי שאפשר לברך ברכת האילנות אפילו על ערלה. לכאורה זו ראייה מברקת, האשכנזים יש להם ראיות מבריקות - ברק ורעם!

15. כי כתוב בתורה "בשנה הרביעית יהיה כל פרי קודש הילולים לה" (ויקרא י"ט, כ"ד). ואמרו חז"ל (ברכות דף ל"ה ע"א): אל תיקרי "הילולים" אלא "חילולים". ולכאורה קשה, למה נקרא חילולים ולא הילולים שנודה לקב"ה כפשוטו? אבל יש פסוק אחר בפרשת שופטים (דברים כ', ו') "אשר נטע כרם ולא חללו", וקשה, איפה כתוב לחלל כרם? זה לא כתוב, אלא שההילולים שכתוב בשנה הרביעית, הכוונה לחילולים, והה"א והח"ת מתחלפות.

16. פעם מישהו למד מזה למקרה שהיה בדורנו. שאחד היה כל היום לומד באוניברסיטה, וכל יום מביא אתו סנדוויץ' לאכול אותו אחרי השיעור של המאסטר (מאסטר או מיסטר אני לא יודע). אבל היה בא חבירו ואוכל לו את הסנדוויץ'. והוא היה תמה: מי אוכל לי את הסנדוויץ' וכל אחד אומר לו: לא אני, לא אני, מה אתה רוצה ממני? אמר, פעם אחת אני צריך לתפוש את הגנב הרשע הזה שאוכל את הסנדוויץ' שלי. מה הוא עשה? שם בסנדוויץ' סם המוות - "אכן סם מר המוות" (שמואל-א' ט"ו, ל"ב. שם כתוב "סר", אבל הוא "סס"...) בא חבירו ואכל ומיד התחיל לצעוק, ולקחו אותו לבית חולים. אמר לו: אתה כל יום גונב לי, תזוהר לך!... שאלו רב אחד האם מותר לישראל לעשות את זה? אמר להם: הנה גמרא מפורשת "הלעיטהו לרשע וימות". אבל באמת הגמרא לא דברה על מי שמלעיט בצורה כזאת, והורג את השני. אלא הכוונה שמי שעובר על גזל יעבור גם על איסור ערלה. אבל לא ממש בפועל שיהרוג אותו, איפה נשמע דבר כזה?! וכי אדם שגונב דבר של חבירו צריך להרוג אותו?! למה הוא לא עשה תחבולה אחרת לתפוס אותו? אפשר תמיד בדרך אחרת.

ונשמרתם מאד לנפשותיכם

מין ראש הישיבה שליט"א סומך את ידיו על בר המים נועם 2 ההיברידי והבטיחותי לשבת.

גם טכנולוגיה מתקדמת, גם מתאים לשבת!

אסיקום
טכנולוגיית מים מתקדמת

נועם
מבית אפיקים שבת

בר מים היברידי

מוקד הזמנות:

077-80-46-342

איגוד לתורה
במקדמה בנאות
תפנית זמנית ראשית
יד: יעקב זרין
מוקד מספר
085-6730034
או במילואי
תפנית זמנית ראשית
מוקד מספר
085-6730034

ברכה אישית מן חז"ל, אצל חסידי פלשטינה
כל חודש 26 ש"ז וזמנית
יחבר ש"י מן ראשי השבוע פלשטינה בעת יציאת

תורה, ולכן פעם הרב עובדיה כתב (חז"ל ע"פ פסח ע"ר) שאסור לו להשתתף בסיום מסכת, אבל אחר כך בחזון עובדיה אבולות (ח"ג ע"פ קט"ז) הרב כתב שמותר לאבל להשתתף, אבל בשעת לימוד הסיום יסיח דעתו מדברי התורה. אבל אם הוא מסיח דעתו מה עשינו? הרי כל הסיום הזה הוא כדי שישמע משהו, ולכן ישמע לסיום אבל לא יעיין בעומק, ויאמר יש לי שאלה של הרב שאגת אריה והרב אבני נזר²⁴, אלא ישמע ויקשיב [בשמיעה בעלמא]. ואם בא אליו חידוש יפה מאד, ירשום אותו בראשי תיבות. ואחרי השבעה יכתוב מה שירצה.

לנקות את הבית בנחת וברועה

כח. יש לנקות את הבית כמה שאפשר, אבל בלי לחץ ובלי עצבים, יש כאלה שכאשר מגיע פסח מתחילים להשתגע²⁵, אבק זה לא חמץ, ולכן יש לנקות בסבלנות. ולא חייבים לנקות את הספרים, אלא שאם יש ספרים שכל השנה אתה מוציא אותם ולומד בהם כל השנה [סמוך לחמץ], אל תשתמש בהם בפסח. החזון איש ע"ה היה קונה לפני פסח גמרא חדשה, שילמד בה כל הפסח. (ויש אומרים שהיה לומד אז קבלה). וברכונים וכדומה, אם זה ברכון שאפשר לכבס אותו במכונת כביסה טוב, ואם אי אפשר, שיקנו ברכונים חדשים לפסח. מה יכול להיות?!

"ותקול לו יא אבני"

כט. יש לנו מנהג בליל פסח לומר "ותקול לו יא אבני". שזה סיפור על אברהם אבינו. ואני הוכחתי שאברהם אבינו נולד, ביום ערב פסח, (וגם הרמב"ם נולד באותו יום), והוכחתי את זה מרש"י סוף פרשת לך ומהמדרש (ב"ר סוף פרשה נ"ג. עיין בספרי ה' נסי ח"א ע"פ ק"ע). ולכן אבותינו מדורי דורות היו מספרים לבניהם את הסיפור של "ותקול לו יא אבני". תקח את הילד בחיקך ותאמר לו: בני, פעם אבותינו היו עובדים אלילים והיו עובדים ל"אצנאם ולאוֹתָן" [-צורות ופסילים]. עד שבא אברהם אבינו שהיה ילד בן שלוש, והסתכל לשמים ואמר: מה זה, מי ברא את כל הדברים האלה? הפסל שנמצא בבית של אבא?! הפסל הזה ברא את השמש והירח והכוכבים?! (אילו ידע אברהם אבינו אז שיש מיליונים של כוכבים ענקיים, ודאי שאי אפשר להאמין בטויות האלה). ויש שם סיפור יפה. וגם ליהודי מצרים יש דבר שנקרא "תווחיד", שפירושו לייחד את ה'.²⁶ וזה כל נועד לחזק את האמונה ביציאת מצרים. יאמרו הפרופסורים מה שיאמרו, ויאמרו המכשפים מה שיאמרו, היו עשר מכות! והיה משה רבנו! ועם ישראל יצא לחופש ולחירות! ואשרי מי שישמור את הפסח כהלכתו, יהיו לו חיים טובים וארוכים, ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן.

מי שביקר אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל השומעים כאן, ו"בקול ברמה", או הקוראים אחר כך בעלוני "בית נאמן". ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן.

- 24. את האבני נזר ישאיר לאחרי הנזר... עכשיו אין לו נזר - "פארך חבוש עליך" (יחזקאל כ"ד ז"י), ולכן יוריד את הנזר (מו"ק דף ט"ו ע"א).
- 25. היה חכם אחד בגרברא שאשתו הייתה מנקה בלי סוף, כתוב: "ונקה לא ינקה" (שמות ל"ד ז'), אבל היא עושה להיפך - "ונקה לו ינקה" בוא"ו... אמר לה: תפסיקי להשתגע, אם תמשיכי כך, אני אדביק לך חמץ על הקירות... איך אפשר להדביק חמץ על הקירות? יש גמרא כזאת בפסחים, אם זה פחות מכזית.
- 26. וסיפרו שפעם משה חבושה שיהיה הלך לאמריקה ושר להם את ה"תווחיד" הזה ואלפים שומעים אותו, ותפסו אותו, ושאלו אותו מה אתה עושה? אמר להם זה מוזיקה ערבית, והם היו אחרי המכה של "בן לאדן", והאמריקאים פחדו פחד מוות, ואמרו: תתפסו אותו, כי הוא שר "מזיקה" ערבית, ולא נתנו לו לצאת. עד אחרי עמל וקושי שביררו שזה מוזיקה ערבית וזה הכל.

ועוד סברא להקל, שהרבנות מוכרת את הקרקעות, וגם שיש כאלה שחולקים על זה [על 'היתר המכירה']¹⁹, בכל אופן המציאות היא שמוכרים, ולכן מי שעשה את זה, אפשר ליהנות מהפרחים ולברך עליהם.

תענית בכורות וסיום מסכת

כה. יש תענית בכורות בערב פסח, וכדאי להתענות ולא לזלזל, כי זה דבר שתקנו אותו מדורי דורות, ויש לזה מקור. ואפילו שהמקור לא ברור כל כך, כי הירושלמי (פסחים פ"ה ה"א) אומר שאין להתענות, אבל ככה נהגו, וככה כתבו מרן והרמ"א (סי' ת"ע). רק נהגו שעושים סיום מסכת, והסיום הזה יש מפקפקים עליו, ואומרים שפעם שאלו את מורנו ורבנו רבי כלפון ע"ה, ואמר "הם עושים סיום", כלומר זה בדיעבד (ככה סיפר לי רבי בן ציון חדאד), אבל למעשה זה לא בדיעבד, אלא לכתחילה. למה? כי רוב העולם אם יעשו תענית, אז בליל הסדר יהיו עייפים וסחוטנים, ואחר כך אומרים בשיר השירים אחרי ההגדה "ראשי עלי ככרמל" (ע"פ שה"ש ז, ו), מה קרה שראשך עליך ככרמל? כי היית בתענית. מה אתה רוצה ממני?! לכן כדאי לתקן את הצום על ידי סיום מסכת.

מה לסיים?

כו. ותמיד היה נהוג לסיים מסכת שלמה ממש, גמרא רש"י ותוספות, אחר כך נחלוש הדורות ומקילים אפילו בפרק אחד²⁰ והיום מקלים גם במשניות²¹. ויש אנשים שעושים סיום על פרק בתנ"ך, אבל זה לא כדאי. אגרות משה (ח"א ח"א ס"ח זק"ן) כתב שדוקא אם לומד נביא עם אחד מפירושי הראשונים, מהמפרשים המקובלים, אם זה רד"ק שמביא מדרשים, ואם זה רש"י שכל מלה שלו בסלע, ואם זה מצודות שבוחר את הפירוש הכי מתקבל, ואם זה מלבי"ם. ולא בפירושים מאנשים דעלמא, כי רובם בדויים ואינם אמת, והרבה יש גם כעין מגלה פנים בתורה שלא כהלכה, מוציאים את הדברים מפשוטן ומגיעים לידי כפירה²². ולכן אם אדם למד ספר נביא שלם, ספר שמואל או ספר יהושע וכדומה, לפי הרב משה פיינשטיין זה מועיל.

אבל בכור מה יעשה?

כז. מי שהוא בר מינן אָבֵל, והוא בערב פסח בתוך השבעה, יכול להשתתף בסיום מסכת בביתו ויקשיב בשמיעה בעלמא לסיום, ופטור מן התענית. כיון שעיקר התענית היא מנהג על פי מסכת סופרים, ואינה מוזכרת בתלמוד דידן²³. אָבֵל אסור בלימוד

- אומרים שזה דאורייתא... לא ככה עושים, אם הוא אמר שאין שום פוסק, אז גמרנו, זה דרבנן. 19. וגם הרב פיינשטיין אמר (ח"א ח"א סוף ס"י קפ"ו) שבארץ ישראל יש כאלה שמוכרים, אבל הוא לא ירד עליהם, כמו כאלה שיורדים עליהם כאן, וצועקים "אוי ואבוי, סכנה, טרף"... זה טרף, ואילו הבשר שלכם שהוא לא "חלק" הוא לא טרף?! מרן אומר (י"ד ס"י ט"ל ס"ג) שהוא טרף, הרשב"א אומר (תורת הבית הארוך דף ל"ד ע"ב) שהוא טרף, רבנו ירוחם (נתיב ט"ו ח"ה דף קכ"ד ע"א) אומר שהוא טרף, הש"ה אומר (שער האותיות דף נ"ד) שלא יאכלו אותו, וגם החכמת אדם (ספר שערי צדק שער משפטי הארץ פי"א ס"י כ"ו) אומר שלא לאכול, וזה לא טרף בשבילם. ואילו השמיטה, שהיא בסך הכל דרבנן, ובנטיעה הוה תרתי דרבנן, זה טרף?!
- 20. פעם היה חכם אחד באמריקה שאביו קינא בו, אמר לו אתה לומד ולומד, ואני לומד ולא מבין כלום. אמר לו: בוא אלמד אותך. ולימד אותו כמה שורות ושינן אתו, באידיש ובאנגלית. וככה עוד שורה ועוד שורה, עד שגמר דף ראשון של מסכת שבת, דף ב' עד סוף עמוד ב'. כשסיים אמר לו אביו: האם אני יכול לעשות סיום? ענה לו: אני לא יודע, אבל אני אשאל. התקשר לרב פיינשטיין ושאל אותו: אבא שלי זקן מופלג, והוא רוצה לעשות סיום על דף גמרא, האם הוא יכול? אמר לו הרב פיינשטיין: שיעשה סיום, ואני אבוא! הוא התפלל: הרב יבוא לסיום דף גמרא אחד של יהודי פשוט?! אמר לו: כן, אני אבוא. והרב הגיע, ועודד וחזק וביקר אותו ושמוח בו, אמר לו יש לך זכות למעלה. תעלה למעלה וישאלו אותך מה אתה יודע? תאמר להם: אני יודע דף גמרא במסכת שבת! יאמרו לו הנה יש הנה יש כאן מקום של שומרי שבת, אמנם חלק קטן, אבל גם הוא מספיק. ולמחרת היום הזקן הזה נפטר!
- 21. גם אני עושה על משניות. אני מנסה לעשות סיום על גמרא, אבל אני מוטרד ולא מרגיש טוב לא אליכם, שלא תדעו מהייסורים שלי. כל יום ויום שאני חי, זו מתנה משמים.
- 22. כותבים מה שרוצים על שלמה ועל דוד ועל כולם, אבל זה לא נכון. יש לך את המלבי"ם שדברך כלל יש לו יישובים טובים מאד שמרגיעים את הרוחות.
- 23. היה אדמו"ר אחד שאמר (עיין בשו"ת יב"א ח"ד ח"א ח"י ס"י מ"ב) שמה שכתוב במסכת סופרים (פרק כ"ה הלכה ג'), "הבכורות מתעניין בערב פסח", זו טעות סופר וצריך לומר: "הבכורות מתענינים

עמל
התורה

ישיבת בין הזמנים המרכזית

בית הכנסת "בית רחמים" רחוב הרב אבוחצירא 20 ב"ב
ע"ש מרן מו"ר גאון עוזנו רבי רחמים חי חויתה הכהן זצ"ל זיע"א

שעות
הלימוד
8:30
-
11:30

יום ראשון ב' בניסן ימסור שיעור פנימיה:

מוה"ר ראש הכולל הגאון רבי דוד עידאן שליט"א
ראש אב"ד ובית הוראה משפס וצדק - כסא רחמים

יום שלישי ד' בניסן ימסור שיעור:
הגאון רבי יעקב כהן שליט"א
ראש סלל פקודת אלעזר - אלעד

יום שני ג' בניסן ימסור שיעור:
הגאון רבי גדעון בן משה שליט"א
ראש סלל ובית הוראה "חזו משפטך"

יום חמישי ו' בניסן ימסור שיעור:
הגאון רבי יוסף פרץ שליט"א
מרצ בבית הוראה משפס וצדק - כסא רחמים

יום רביעי ה' בניסן ימסור שיעור:
הגאון רבי אליהו בנימין מאדאר שליט"א
רב בשיבתנו הקדושה - כסא רחמים

יום שני י' בניסן ימסור שיעור:
הגאון רבי מנחם שטיין שליט"א
השיעור לע"ג בנו ר' אוריה שטיין עליה שנלבע ביום זה

יום ששי י"א בניסן ימסור שיעור:
הגאון רבי עובדיה גינתי שליט"א
מרצ בעירק ב"ב

יום רביעי י"ב בניסן ימסור שיעור:
הגאון רבי שניאור זלמן ריוח שליט"א
ראש מסן ומצוות התלויות בארץ

יום שלישי י"ג בניסן ימסור שיעור:
הרה"ג רבי שמואל עידאן שליט"א
רמ בשיבתנו הקדושה - לבנימק אמר

השיעורים בשעה 10:30

לפרטים ותרומות:
0527-130-552

ישיבת "עמל התורה" ע"ש:

הרה"צ רבי שמואל ורבי מיכאל עידאן ונשותיהם ע"ה
מרן מופה"ד רבנו עובדיה יוסף ע"ה
אשת חבר הרבנית אסתר חיה לויזה מאוזז ע"ה
מוה"ר הגאון מופת השקדנים רבי משה לוי ע"ה

יום בשורה הוא לנו

שמורים אנו למשך ליקח הקדוש על צאתו לארדה של ספר המורה של מרן רבנו הגדול ראש הישיבה שלישי"א

שו"ת בית נאמן

חלק שני

זכו עשרה תשובות באורך וכדוה בעניינים שונים בארבעת חלקי השלחן ערוך.

בין שאל המושאים המדוברים בספר, אם נשיי אתר בית המא עזרה כלל, היצאת עצות בחוק, להוציא בית מיוחד ליתן, זמן מרבה הדלקת מות, זמן קידוש לבנה מרוב, אם איסור מלאכה חיל המדע מדאורייתא או מדרבנן, נפירה בעשרה הדברות, בענין משניות שוד היפאכה, בדין כוס משם אתר, שיטת מקור, לענות אמן הקדושה באמצע הלימוד, נגיחה לחי הבית בזמן הזה, בענין חללות משמחת המא המדומע המען, בענין חרף יחד, נוסח המתיבה עם העדות חיה במתיבה, בדין פאה נסרות, בדין פרוזבול, נאמנות על מקום ועיר ועד, וכמו כן, מתיבים עם גדולי החז"ר – מרנן ורבנן הערוך וספר השר"ג ספרן, השר"ג המאמר ועיר ועד.

ובנוסף, מתיבים לספר כי קונטרסים מתיבים מתיבים המאין דרך מסות החלכה ובענין נתיבת מתיבתו (חלק ארית כי י"ח-כ), בידוד תחת סוכה שורה תורה לשבת והעדות על המספר (חלק בעניינים שונים סי' א'), בענין שינוי נוסחאות סתפלה ובענין לישוד הקרקוק (חלק בעניינים שונים סי' ב').

להזמנת הספרים: 03-6714821 // 050-415-85-65

או במייל: kise821@gmail.com // או באתר: www.ykr.org.il

הדרך הנכונה בברכת שהחינו על מצות בדיקת חמץ

ניסן התשמ"ה

שאלה: איזה הדרך ישיכון אור לצאת ידי חובת הפוסקים הסוברים לברך שהחינו על בדיקת חמץ?

תשובה: כתב מרן הגאון חזון עובדיה (שליט"א) בספרו על הגדה של פסח וזה לשונו: ואין לברך שהחינו על מצות בדיקת חמץ. ומכל מקום הואיל וכמה פוסקים כתבו שצריך לברך שהחינו על בדיקת חמץ, וכן הסכים הגאון בעל "פרי חדש", נכון להשתדל להשיג "פרי חדש", ולהניחו לפניו בשעת הברכה על ביעור חמץ שלפני הבדיקה, ואחר שיגמור הבדיקה יברך ברכת הנהנין על הפרי ויאכלנו. אבל אין זה אלא ממדת חסידות. ע"כ. ומשמעות דבריו שיברך על ביעור חמץ ושהחינו, ויכוין גם על הפרי החדש המונח לפניו, ואחר גמר הבדיקה יברך ברכת הנהנין על הפרי ויאכלנו. ואע"פ שנהגו שלא לברך על פרי חדש עד שעת אכילה, וגם נהגו לברך מתחילה ברכת הפרי ואח"כ שהחינו (וכמ"ש באריכות בשו"ת יחיה דעת ח"ג סי' ט"ו), מכל מקום היכא דלא אפשר יכול לברך על ראיית הפרי שהחינו, וכמ"ש מור"ם בהגה (סי' רכ"ה ס"ג) שמי שברך שהחינו בשעת ראייה לא הפסיד. ע"ש. ובאמת מדינא דגמרא מברכין שהחינו על ראיית הפרי (כמבואר בטור וב"י סי' רכ"ה). ובזה יש לפרש מה שאמרו בירושלמי (סוף קידושין): עתיד אדם ליתן דין וחשבון על כל מה שראתה עינו ולא אכל, רבי אלעזר (הוא ר"א בן פדת שהיה עני מרוד כידוע) חשש לשמועה זו והיה מקמץ בפרוטות ואוכל בהם מכל פרי פעם אחת בשנה. ע"ש. ולכאורה מאי כולי האי. אלא לפי שהיו בזמנם מברכים שהחינו על הראייה בשוק, ואם רואה פרי ומברך שהחינו ואינו טועם ממנו נמצא צערו כפול ומכופל, בבחינת "הנך רואה בעיניך ומשם לא תאכל" (מלכים ב' ז' י"ט). ומוטב אם לא ראהו ולא נצטער, וכמעט ברכת שהחינו לבטלה, ולכן עתיד ליתן דין וחשבון על כל מה שראתה עינו וכו'. ועל זה אמר החכם (קהלת ב' י"ד) "וכל אשר שאלו עיני לא אצלת מהם". עכ"פ למדנו שיעקר ברכת שהחינו על הראייה. וכן פסק מרן בשו"ע (א"ח סי' ת"ר ס"ב) שבקידוש ליל שני של ראש השנה, מניח פרי חדש ואומר שהחינו. ע"ש. הרי שאומר שהחינו על ראיית הפרי ואינו אוכלו עד אחר ששותה כוס הקידוש או באמצע הסעודה. אולם הגאון בן איש חי (שנה ראשונה פרשת צו אות ה') כתב בשם האחרונים, שאם נזדמן אצלו בגד חדש או פרי חדש יברך שהחינו ויכוין לפטור גם מצוה זו. ע"ש. ופשט דבריו שיברך על הפרי ברכת הנהנין ושהחינו ויאכלנו מיד כרגיל, ויכוין בברכת שהחינו גם על מצות בדיקת חמץ. [וכ"כ הכה"ח (סי' תל"ב אות ט). ע"ש. ועיין בספר הגיד לעמו להרה"ר ר' בוגיד סעדון (דף י"ד ע"ב). ואמ"ל]. ונראה שיכין לפני כן כלי הבדיקה הנר והנוצה והסכין וכו' ויברך על הפרי ויכוין גם על מצות הבדיקה. וכן נלע"ד נכון, שאף שבליל ראש השנה מניח את הפרי ואומר שהחינו בקידוש, שאני התם דמעיקר הדין מברכים שהחינו על הקידוש, וכמו שכתב מרן שאם אין מצוי פרי חדש עכ"ז יאמר שהחינו, וכ"כ האחרונים שם והובאו בכה"ח (סי' ת"ר ס"ב) שאין צריך לחזור אחר פרי חדש כלל. ע"ש. ורק לתוספת נופך ומדת חסידות מביאים פרי חדש על השלחן, ועיקר ברכת שהחינו היא על הקידוש [ועוד שאי אפשר לאכול פרי חדש לפני הקידוש, שאסור לטעום אפי' מים לפני קידוש כידוע]. אבל כאן להיפך, שמנהג פשוט שלא לברך שהחינו על בדיקת חמץ, ומי שרואה שמברכים על ביעור חמץ ושהחינו, סובר שמברכים שהחינו על הבדיקה, ואינו שם לבו על הפרי המונח בקצה השלחן, ונמצא עושה חדשות ומחדש מנהגים חדשים בישראל, ועל כיו"ב אמרו בפסחים (דף ק"ע ע"א) שמא יראו התלמידים ויקבעו הלכה לדורות. ועוד יש לפקפק שברכת שהחינו נחשבת הפסק בין ברכת על ביעור חמץ לבדיקה. וכבר הרגיש בזה הגר"ע יוסף בחזון עובדיה שם (סוף הערה כ"א) וכתב שיברך שהחינו אחר שיתחיל קצת בבדיקה כדי להסתלק מחשש הפסק. ובחזון עובדיה מהדורת תשס"ג (עמוד מה) הוסיף כן בגוף ההלכה. ע"ש. [ועי"ע בחזון עובדיה עמוד קלב, ובמהדורת תשס"ג עמוד כג]. ע"ש. ומי"מ יותר נכון להכין הנר והנוצה וכו' ויברך ברכת הנהנין ושהחינו על הפרי ויאכלנו, ומיד לאחר מכן יתחיל בבדיקה.

והפרי החדש המצוי בעונה זו בא"י הוא השסק (ובלשון ערבי בוצא"ט), שמגיעה עונת בישולו סמוך לפסח. וסימניו: "אנא מפליגנא אמגוזי ואת פלוג יסיקני" (ב"מ דף ס' ע"א), כי לביל פסח מחלקין קליות ואגוזים לתינוקות (כמבואר בפסחים דף ק"ט ע"א)

ובלילה שלפניו מביאין שסק על השלחן כדי לברך שהחינו. ולפעמים גם האבטיח מגיע לשוק בערב פסח, ולכן נקראת א"י ארץ הצבי שקלה לבלש פירותיה כידוע. ומכל מקום רק בעל הבית מברך שהחינו על הפרי לפני הבדיקה, ואילו כל בני הבית לא יאכלו כלל מהפרי עד לאחר הבדיקה, למען דעת שאכילת הפרי לפני הבדיקה אינה רק לצורך ברכת שהחינו לבדוק ותו לא. ואם ירצו יאכלו כלם מהפרי ביום י"ב בניסן, והבודק שהוא בעל הבית לא יאכל עד ליל הבדיקה כדי לברך עליו שהחינו ולפטור מצות הבדיקה. ושומע לנו יאכלנו בטח מכל הספיקות והפקפוקים.

הוראות ואזהרות לאפיית המצות

(מתוך ספרו הבהיר של מרן שליט"א ה' נסי חלק ההלכות פרק י"ב)

- אמר המחבר: ראיתי כאן להביא הוראות ואזהרות שכתבתי בס"ד למאפיית מצות בהשגחתנו, ביום ח"י שבט התשמ"ז, בתוספת נופך בשעת ההדפסה.
- א. "מים שלנו" יש למלאת סמוך לשקיעה עד כרבע שעה אחר השקיעה. ובערב שבת (אם לא הספיקו למלאת מאתמול) יש למלאת לפני הדלקת הנרות, שזה מועיל לדעת מרן אף שאינו סמוך לשקיעה ממש.
- ב. עדיף למלא מים שלנו שעה לפני השקיעה עד בין השמשות, מאשר למלא אחר הלילה לצורך מחרתיים, כי יש אומרים שמים שנשאבו לאחר תחלת הלילה אין להם תקנה, ואסור רים עולמית.
- ג. מודד הקמה יעבוד בחדר מיוחד בפנים עם חלוק. וכשהוא צריך לצאת מן החדר לעת הצורך, יוריד את החלוק שעליו יולך בזהירות, ולא יסתובב על יד העובדים ולא על יד המ"צות האפיות כלל ועיקר, פן תפול אבקת קמח מבגדיו על המצות האפיות ויחמיצו במים או במרק ח"ו.
- ד. מי ששופך את המים על הקמה יזהר להעמיד את כלי המים מלמעלה ולא קרוב לקמה שלא ינתז מן הקמה על כלי המים ויחמיץ. המדה - בכל פעם יש לקחת ק"ג אחד או קצת יותר שיהא פחות משיעור חלה לכל הדעות.
- ה. לרחוץ ולהחליף את קערות הלישה כל רבע שעה. ועדיף להשתמש בקערות נירוסטה חלקות ללא חריצים.
- ו. נכון שלא יתעסק המשגיח בשום עבודה רק יסתובב וילך מפנה לפנה להשגיח אם הכל בסדר. ויש לו לשים לב שירחצו את הקערה וה"פיג"ו ויבישו אותם כל 4-5 עיסות בערך (שהוא כט"ו דקות), ואם רואה שמתכבבים הרבה יש לרחוץ ולנקות כל 3-4 עיסות. והעיקר שבכל רבע שעה ינקו אותם. לשים לב שהויליון יהא פרוס על הדלת כל זמן שהשמש זוזרתח שלא תכנס החמה פנימה.
- ז. כל העובדים ילבשו חלוק עבודה. ויהיו כשיביאו אוכל לארוחת בוקר או ארוחת צהרים שיהיה האוכל עטוף במפית ושקית ויניחו אותו בסככה שעל יד הבנין, ואחרי האוכל יש לנער הבגדים יפה ולרחוץ הידים היטב ולבוש חלוק, ומה טוב לאכול בארוחות רק פיתות דוקא שאינם מרבים פיזרין.
- ח. לא להשאיר את העיסה בלי עבודה, ונענוע העיסה בידיים ממקום למקום אינו נקרא עסק. אם רואה שגמר הלישה של המצה ועדיין לא יכולים להכניסה לתנור, ישבור וילוש אותה מחדש, או ינקב אותה כל הזמן שתי וערב.
- ט. יש לשים לב לנקוב במחרר גם את הפיתות מכל הצדדין, למנוע נפיחות באפיית המצה. י. יש להקפיד על עבודת שרשרת ללא הפסק, באופן שלא תהיינה ידים או עיסות פניות מתחלת הלישה עד גמר האפיה.
- יא. לא לעמוד כלל על יד התנור, אלא מהחירור (הניקוב) להכניס לאש מיד. יב. הפירורים שעל השלחן יש להוריד מיד, ובכל רבע שעה לנקות השלחן ולייבש, ולעבור לשלחן השני אחרי רחיצת ידים וניגוב יפה.
- יג. השלחן שעובדים עליו יכול להיות מצופה בניילון, כי אינו פחות טוב מנייר, ואדרבא הואיל והוא חלק, החיכוך קטן יותר, וממילא נוצר בו פחות חום. ומי"מ יש להחליף הניילונים כל פחות מח"ו דקות.
- יד. הנשים הלשות ישימו לב לגזור צפרניהן ולנקות יפה (ותהיה אחת משגיחה על כך תמיד בתחלת העבודה), ואחר הרחיצה והניגוב מדי פעם תבדוקנה את הידים אם הן נקיות.
- טו. לשרוף המחרר (כלי הניקוב) כל רבע שעה ולשפץ במברשת לנקות פיזרין שבו, ואסור להשתמש בו שנית עד שיבדוק אותו המשגיח שהתקדר יפה. בינתים יש להשתמש במחרר השני.
- טז. מצה כפולה ונפוחה יש להראות למורה הורא. ואם אין שם מורה והדבר ספק, יש ללכת לחומרא, ולשבור המקום הכפול והנפוח ולהוציאו. ניפוח שעלה עליו קרום בעלמא אין לה תמיר. וכן ניפוח מעט (עד כגודל אגוז או עובי אגודל) אין להקפיד ובפרט במצות שלנו שהן דקות מאד. אבל בכפולה יש לזהר, כי ע"פ רוב במקום הכפל אין האש שולטת.
- יז. תהיינה שתי מברשות שונות, אחת לניקוי המחרר ואחת לניקוי התנור, כל אחת לעצמה. יח. לזכור להפריש חלה כדין לפני האריזה, אחר שיכסה אותן במפית מלמעלה ומלמטה. ויש לכוין בברכתו הראשונה על כל ההפרשות שלאחר מכן במשך היום אם לא יצא בינתים. יט. לפני התחלת העבודה יאמרו כל העובדים בקול רם: "לשם מצת מצוה". וטוב תלות פְּלֶקֶט גדול למזכרת לכל העובדים והעובדות שהכל נעשה לשם מצת מצוה.
- כ. מצה שקרמו פניה משני צדדין ורוצה להחזירה לתנור לאפותה היטב, יכול להחזירה. ואם ספק אם קרמו פניה משני צדדין יפרסנה מיד בעודה חמה, ואם יראה שאין חוטים נמשכים ממנה, סימן שכבר נאפית, ואז אם ירצה להחזירה לתנור יכול להחזירה.
- כא. מצה שקרמו פניה משני צדדים וכשפורסים אותה רואים בפנים בצק שאינו אפוי, יש לאוסרה. ומכל מקום אין צריך לבדוק אחר זה במצות דקות.

תורה

רשת ישיבות "בין הזמנים" שע"י מוסדותינו הקדושים
 הכוללת 8 סניפים
 כאלף לומדים!

ניתן לרכוש שותפות כ"יששכר וזבולון"

בסך של 720 ₪ (גימטריא 10 פעמים חסד) בלבד ליום לימוד שלם

חסד

כולנו שותפים

במפעל החסד קמחא דפסחא
 לאברכים ובני תורה

לשותפות אמת חייגו עכשיו (או שלחו הודעה): 08-6727523

לתרומות בבנק הדואר: ח.ג. 7701990 ע"ש חכמת רחמים

בעמדות "נדרים פלוס"

ביט: 055-2562454

אי התמונה?

תשובה ניתן לענות בקו
בית נאמן 079-9270505
שלוחה 22.
נא לשלוח התשובות
עד יום ראשון בערב
בין הפותרים נכונה
ויגרל פרס (חובה לציין
שם וכתובת בצורה ברורה)

גליון
256

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאלה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

עורך: הרה"ג ר'
שמואל עידאן שליט"א

למען תספור

בזכות אדמו"ר מליובאוויטש

מאות ואלפים התחילו לתקן מעשיהם

בשבוע הבא יש יום ה'קד'ת לאדמו"ר מליובאוויטש זצ"ל (ב"א ב'ניסן). הוא נולד לפני 120 שנה, ויום הה'קד'ת שלו לפי התאריך העברי זה יום חנוכה כללי באמריקה. הוא הראה לעולם שיש משמעות לחיי אדם, לא כאלה שאומרים אדם נולד, חי, מת, גמרנו ונזהר. לא ככה, אלא יש משמעות לחיי אדם. והוא הראה לכלם את המשמעות הזאת, ובכוחו מאות ואלפים התחילו לתקן מעשיהם על פי המוסר ודרך ארץ, על פי התורה, לאהב אחד את השני, ומאות אלפים הניחו תפלין בפתח המערכי בוכותו, הוא עשה שהתורה תהיה נגישה לכל אחד, שהאדם ידע כמה יש יפי. וגם בשבוע הבא יש יום ה'קד'ת לאברהם אבינו, ככה הוכחתי בספר ה' נסי חלק א' (עמ' ק"ט) שאברהם אבינו נולד ביום י"ד בניסן יום ערב פסח. וגם הרמב"ם נולד באותו היום, אברהם אבינו והרמב"ם, שניהם היו מ'קד'ים במינם. אברהם אבינו עשה מהפכה בעולם, כי העולם כלו בזמנו היה עובד אלילים, ואברהם אבינו אמר לכלם שיש רק אל אחד, "איתן למד דעת בטרם ידעו כל" (זה פייט בפליחות שתקנו אותו הגאונים, הוא מופיע בפליחות שלנו "שפתי נגנות"). דהיינו "איתן" שזה אברהם אבינו, למד דעת לפני שקל העולם ידע אותה. והרמב"ם גם כן עשה מהפכה, כי עד ימיו כל מי ש'רצה לפסק הלכה, היה צריך לפתח מקור מכאן ומקור מכאן, ובא הרמב"ם ועשה לה את ההלכות מגשות על כף ידך, הכל מוכן לה. הרמב"ם קבע לנו י"ג עקרם, מנה לנו תרי"ג מצוות, כתב לנו חבור ה' החזקה, את הכל עשה לנו מוכן, וזה דבר גדול מאד. ושניהם נולדו ביום י"ד בניסן, וביום ט"ו בניסן יום ה'קד'ת של הגאון מוילנא. (גליון 8 אות כ"א, וגליון 205 אות א).

הלכה נאמנה

א. בשנה הרביעית וגם בשנה השביעית עושים בעור מעשרות, לכן בערב שביעי של פסח (השנה שהיא שנה שביעית) אדם יבדק אם נשארו לו קפסאות שמורים וכדומה שלא הפריש מעשר מהם (ונאמן בדרך כלל הכל מעשר, אבל לפעמים קורה שקונים מקבוצי וכדומה) ויפריש מעשר מהם. או שיש לאדם מטבע של מעשר שני, שצריך לחלל אותו (פעם היו אומרים לחלל אותו על פרוטה כלומר על עשר אגורות, לשחק אותה או לזרק לים הגדול. ויש כאלה אוספים כמה עשרות אגורות מהם, הולכים לים ואומרים: "ותשליח"י כאן ופלו ולא יבאו לעולם. אבל היום אי אפשר לעשות את זה, משום שיש חוקרים מתחת לאדמה שמוציאים את "אפן מרכזתי של פרוטה", בודקים את זה במעבדות שלהם, ומגלים שהאפן הזה נפל לים סוף לפני שלשת אלפים וארבע מאות שנה וכדומה. ומי ידע אולי ימצאו את המטבע הזה, ויעשו חקירות איו זה הגיע לתוך הים... לכן יש דרך פשוטה מאד, לקחת ספר בכפית שתיים או שלש כפיות שזה שנה עשר אגורות, לחלל את המטבע של המעשר שני של הספר הזה, ולהקים אותו בכיר, ותוכל לחור טוב וחלל על אותו מטבע).

ב. וביום שביעי של פסח, לפני תפלת עמידה של מנחה אומרים בבית הנקטן "והדי מעשר", וקוראים את הפסוקים: "כי תכילה לעשר את כל מעשר תבואתך בשנה השלישית שנת המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום ולא למנה ואכלו בשעריך ושבעו. ואמרת לפני ה' אלקיך בערתי הקדש מן הבית, וגם נתתיו ללוי ולגר ליתום ולא למנה, ככל מצותך אשר צויתני, לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי" (וגו' דברים

חידה

מברכים בכל כח

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי. תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציין שם וכתובת בצורה ברורה).

פרוץ מלחמה קשה? שנים שנמטרו בשנת ר"ץ? רבנו עובדיה מברסלב ורבי שלמה מולכו הווכח: שילה מעיון - אופקים
מתרון התמונה: האנן ובי ששה צבי בוחבוט זצ"ל רוב חרואטי לטבריה. הווכח: אלעד משה עמאר - בית שאן
על הזוכה לעקוב אחרי הודעת הדואר. פרס שיוחזר. לא ישלח שוב.

בשתי החידות, יש להקפיד לומר את התשובות והפירושים (כולל שם. תוכנית וטלפון) בצורה ברורה וחדה שיאנה ברורה מילה למערכת, לא תיכנס להגילה

ידע מדע

א. בסוף ההגדה אומרים פייט "חד גדיא", ואף אחד לא יודע מי חבר את זה, ובראשונים האשפנזנים וגם הספרדים לא נמצא הפייט הזה, אבל זה נהוג ב'ישראל לפחות חמש מאות שנה ויותר, ויש בו פירושים בלי סוף, לא יאמן, ולכאורה עשו את הפייט הזה בשביל הילדים שלא ישנו, כדי שהם יזכרו בדיקת את הסדר של הדברים, וכמו ששרים "אחד מי יודע ושנים מי יודע", וכו', שהיגד צריך לזכור "שלתה עשר מדיא" שנים עשר ש'ט'א" וכו' עד שיחזרו למספר הראשון, אז אותו דבר עושים בפייט הזה "חד גדיא". ויש לזה פירוש נפלא של החתם סופר (בספר תורת משה, אחרי פרשת צו ושבת הגדול), שאומר ש"חד גדיא" זה עם ישראל, "שה פוירה וש'ראל אריות הדיחו" (ימימה פרק נ' פסוק י"ז), וכל הזמן בא החתול ואוכל אותו, ובא הכלב ונותן מכה לחתול, ובא החוטבא [מקל] ונותן לו מכה וכו', ואחרי שפילם הולכים נשארו הקדוש ברוך הוא כלבד עם "חד גדיא חד גדיא", כלומר עם ישראל. ישאר וכל אמות העולם שעשו לו צרות ימחו מן העולם, לא נשארו מהם כלום, כי ה' לא ישאיר להם ש'רש וענף, וזהו הפייט "חד גדיא". (גליון 59 אות כ"ט).

ב. יש פוסקים שכתבו שהמלים האלה "חד גדיא" וכו' יש בהם סודות, ומרן החיד"א בספריו כתב עליהם ששה פירושים, ורבי צמח הכהן (רבו של רבי שאול הכהן) כתב עליהם חמשים וחמשה פירושים (מגיל בר מצוה עד גיל ששים ושמונה). והחיד"א יש לו כמה ספרי פירושים על ההגדה כמו "זרוע ימין" ש'מחת הרגל" ועוד, ואין סוף לפירושים ולרמזים. (גליון 57 אות כ').

ג. ב'ישיבה אהנונו מלמדים את התלמידים לעצן טוב ולכתב. אם אתה מעצן ולא יודע לכתב - חבל על התורה שלך, כי לא תוכל להעביר אותה לדורות הבאים. הביאו בשם האדמו"ר מוהרא"ש (הרב מ'ניניאל) ש'אמר, אתה יכול לדבר בפני עשרה איש ונאמה איש, אבל אם אתה כותב הפתיחה תשארו לכל הדורות. והרעיון הזה אמר אותו אבא זצ"ל מאה פעמים, היה משכנע את תלמידיו ש'כתבו (בתנ"ס לא היו אוהבים לכתב, בג'ראב כתבו), והיה אומר להם, תראה, כ'שאתה מדבר, כמה תוכל להשמיע? למאתים איש? לא לאלף איש? אבל כ'שאתה כותב - הפתיחה תשארו לדורות, עוד מאתים שנה ושלש מאות שנה, ואת הרעיון הזה אמר אותו גם האדמו"ר מוהרא"ש. (גליון 254 הערה 11).

הודעה משמחת

בקרוב יוצא לאור סט הספרים **תרי"ג מצוות**

והוא פירוש נפלא על כל מצווה בתרי"ג המצוות
וטעם כל מצווה ומצווה והלכותיה

מאת מורנו הרב הגאון רבי מאיר כהן שליט"א
ראש הכולל במוסדותינו הקדושים מח"ס שבת כהלכה ועוד...

כל המעוניין לרכוש זכות המהדורה שתקרא על שמו או להנציח לקרוביו
כמו כן אפשר להנציח שמות נפטרים או להצלחה

ההרשמה עד ערב חג שבועות

ניתן לרכוש
הקדשת 2 כרכים
או אחד מהם
או עמוד
או חצי עמוד

לפרטים 08-6727523

עיר ומדינה מן שמיא נחית

כלא חשכת מפי זרע

"לא היו מבינו ופאק מינו וזמני בני מי נש הדיו ולמדיה ומסכס, ואי הוא דיו
במדינו ולא יום למסכס, עמשיה בני, דמא בלחודו דיו ולא יום דיו
לאחרא, מיה מסכס, וזריתי פרש כל פניכם פרש חניכם"

פסק הלכה!

כא וראה, בכל שאר הזמנים וזמנים צריך
אדם לשמוח ולשמוח מסכנים. ואם הוא
שמוח לבדו ולא דואג למסכנים עונשו
נדרש, שהרי שמוח לבדו ולא נותן שמוחה
לאחרים, ועליו נאמר: וזריתי פרש על
פניכם פרש חניכם.

"ונשחא אכיל ושויה, דיום להאכיל לגר ליתום ולאומנה עם
שאר הנשים האומללים, אבל מי שנופל דלמות חסדו ואכיל
ושחה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש,
אין זו שמחה מצווה אלא שמחת כריסו.
ועל אלו נאמר: ויבזהם ביום אונים דהם כל אוכליו וימאו כי
דחם להפשיה, ושמחה כזו פלוני היא. דחם שנאמר
וזריתי פרש על פניכם פרש חניכם."

(מסכת תענית ט"ז, הלכה א')

קמחא דפסחא!

מה החלק שלך?

₪ 420

סל מזון

₪ 260

קרטון עופות

₪ 200

ארגז יין

₪ 1000

סל מורחב למשפחה ברוכת ילדים

כל התורמים שטם יזכר לברכה ע"י ראש המוסדות מורנו ורבנו הגאון הגדול הרב חננאל כהן
שליט"א בשרב פסח בעת קריאת מגילת ר' שמשון מאסטרופלי זיע"א

תרומות ניתן להעביר:

בבנק הדואר: ח.ג 7761990
ע"ש חכמת רחמים
בביט: 0552562454

בטלפון: (רב קווי/הודעה) 08-6727523
באתר: 1000.org.il
בעמדות נדרים פלוס

